

Peranan Dan Pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British Dalam Perluasan Pengaruh British Di Kedah

Sivarajan Ponniah

Institut Pendidikan Guru Kampus Tuanku Bainun, Pulau Pinang

sivamptb@oum.edu.my

Mohd Kasturi Nor Bin Abd Aziz

Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)

kasturi@unimap.edu.my

ABSTRAK

Kajian ini memberi tumpuan kepada perluasan pengaruh British di Kedah setelah kerajaan Siam melepaskan pegangan mereka ke atas Kedah ekoran Perjanjian Bangkok 1909. Dalam perluasan pengaruh British di Kedah, peranan dan pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British menjadi elemen penting apabila dibandingkan dengan peranan Penasihat British di Kedah. Pesuruhjaya Tinggi British telah mengambil peranan secara aktif dalam memastikan pengaruh British dapat diperkukuhkan dalam pentadbiran Kedah. Pesuruhjaya Tinggi British telah meletakkan pengaruh mereka melalui hubungan rapat dengan sultan dan juga para pembesar tempatan. Melalui hubungan tersebut Pesuruhjaya Tinggi British telah memainkan peranan besar dalam memastikan kedudukan British di Kedah diiktiraf oleh sultan dan pembesar tempatan. Pesuruhjaya Tinggi British yang telah memahami budaya politik tempatan telah memastikan sultan dan pembesar tempatan bergantung kepada pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British dalam menjalankan pentadbiran negeri. Walaupun terdapat Penasihat British Kedah untuk menasihati sultan dan pembesar tempatan namun Pesuruhjaya Tinggi British telah memastikan pengaruh mereka menjadi lebih dominan dalam kalangan sultan dan pembesar tempatan. Justeru peranan dan pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British menyebabkan Penasihat British Kedah dapat menjalankan tugasnya tanpa menghadapi tentangan kuat daripada sultan dan pembesar tempatan. Peranan dan pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British telah menyebabkan kedudukan British di Kedah telah diperkukuhkan dalam pemerintahan dan pentadbiran Kedah.

Kata kunci: pengaruh, Pesuruhjaya Tinggi British, Penasihat, Kedah, Sultan

ABSTRACT

This study focuses on the expansion of British influence in Kedah after the Siamese government unwind positions on Kedah following the Bangkok Agreement in 1909. During the expansion of British influence in Kedah, the role and influence of the British High Commissioner become an important element compared to the role of the British Adviser of Kedah. The British High Commissioner has taken an active part in ensuring that British influence can be strengthened in the administration of Kedah. The British High Commission has put their influence through close ties with the sultanate and local Malay chiefs. Through that relationship, the British High Commissioner has played a major role in ensuring the British position in Kedah recognized by the sultanate and the local Malay chiefs. British High Commissioner who understood the local political culture has ensured the sultanate and local Malay chiefs depends on the influence of the British High Commissioner in the exercise of state administration. Despite the role British Adviser of Kedah to advise the Sultan and the local Malay chiefs, the British High Commissioner want ensure they become more dominant influence among the sultanate and the local Malay chiefs. Thus the role and influence of the British High Commissioner cause British Adviser of Kedah to discharge its duties without facing strong opposition from the sultanate and local Malay chiefs. The role and influence of the British High Commissioner had caused the British position in Kedah has been strengthened in the government and administration of Kedah.

Key words: influence, British High Commissioner, Adviser, Kedah, Sultanate

Pengenalan

Pesuruhjaya Tinggi British dilantik oleh Pejabat Tanah Jajahan British di London. Tujuan utama perlantikan Pesuruhjaya Tinggi British adalah untuk mengawasi perjalanan pentadbiran negeri bagi setiap negeri Melayu yang berada di bawah kawalan pihak British. Tugas pengawalan yang diberikan kepada Pesuruhjaya Tinggi British adalah bersesuaian dengan pengimplementasian birokrasi kolonial. Pesuruhjaya Tinggi British telah diberikan mandat untuk campurtangan dalam sebarang masalah dalaman yang timbul dalam negeri-negeri Melayu.¹ Secara langsung Pesuruhjaya Tinggi British dianggap sebagai orang yang mempunyai autoriti ke atas negeri-negeri Melayu. Jadi Pesuruhjaya Tinggi British menjadi rujukan utama untuk mencari penyelesaian terhadap konflik yang berlaku dalam sistem pemerintahan dan pentadbiran negeri. Oleh itu beliau mempunyai kawalan penuh ke atas negeri-negeri Melayu walaupun pihak British masih mengekalkan golongan raja sebagai pemerintah dalam birokrasi kolonial.

Walaupun Pesuruhjaya Tinggi British diberikan kuasa dalam birokrasi kolonial untuk memantau perjalanan pentadbiran negeri namun beliau telah melantik pegawai-pegawai British untuk mengetuai dan mengawasi perjalanan birokrasi kolonial di setiap peringkat negeri. Di Kedah, Pesuruhjaya Tinggi British telah melantik Penasihat British sebagai wakilnya untuk menjalankan pentadbiran negeri dan mengimplementasikan polisi British. Oleh itu perjalanan birokrasi kolonial di peringkat negeri berada di bawah Penasihat British. Walau bagaimanapun Penasihat British perlu menghantar laporan tahunan pentadbiran dan belanjawan tahunan untuk perhatian dan tindakan Pesuruhjaya Tinggi British. Dengan itu Pesuruhjaya Tinggi British mempunyai maklumat terperinci terhadap perjalanan pentadbiran negeri. Setiap pengimplementasian polisi British melalui birokrasi kolonial perlu mendapat persetujuan daripada Pesuruhjaya Tinggi British.² Justeru Pesuruhjaya Tinggi British akan memantau setiap polisi British yang diimplementasikan melalui pentadbiran negeri berdasarkan penelitian laporan tersebut.³

Dalam memastikan tidak berlaku gangguan terhadap perjalanan pentadbiran negeri, Pesuruhjaya Tinggi British mempunyai tanggungjawab untuk mengadakan lawatan ke setiap negeri. Tujuan lawatan adalah untuk membincangkan masalah yang timbul semasa pengimplementasian polisi British dalam pentadbiran negeri. Beliau akan mengadakan pertemuan dengan sultan, pegawai-pegawai British dan pegawai-pegawai tempatan Melayu dan Cina untuk menyelesaikan masalah.⁴ Sesungguhnya penubuhan institusi Pesuruhjaya Tinggi British telah membolehkan pihak British dapat meletakkan pengaruh yang kuat ke atas negeri-negeri Melayu. Di Kedah pula, mulai tahun 1909 hingga 1930 sudah terdapat 10 orang Pesuruhjaya Tinggi British. Pada masa yang sama Pesuruhjaya Tinggi British juga memegang jawatan Gabenor Negeri Selat. Gabenor Negeri Selat telah ditempatkan di Singapura bagi mengawasi perjalanan pentadbiran Negeri Selat dan juga negeri-negeri. Terdapat tiga orang Pesuruhjaya Tinggi British yang terlibat secara aktif dalam pentadbiran Kedah seperti yang dibincangkan di bawah. Mereka ialah John Anderson, Arthur Young dan Guillemard.

Pesuruhjaya Tinggi British John Anderson (1909-1911)

John Anderson merupakan Gabenor Negeri Selat merangkap Pesuruhjaya Tinggi British bagi Negeri-Negeri Melayu Bersekutu dan Negeri-Negeri Tidak Bersekutu. Tugas utama Pesuruhjaya Tinggi British adalah untuk mengawasi proses perjalanan pentadbiran negeri di Negeri-Negeri Melayu Bersekutu dan Negeri-Negeri Tidak Bersekutu. Pada peringkat awal lagi, Anderson telah mempunyai matlamat untuk meluaskan pengaruh British ke atas negeri-negeri yang belum lagi berada di bawah kawalan pihak British iaitu Negeri-Negeri Melayu Utara dan Johor. Anderson telah mendapat peluang yang terbaik untuk

mencapai matlamatnya apabila pihak Siam menyatakan persetujuan untuk menyerahkan Kedah kepada British.

Apabila Anderson mengetahui berita penyerahan Negeri-Negeri Melayu Utara kepada kuasa British, dengan serta merta Anderson telah menghantar surat kepada Pejabat Tanah Jajahan dengan menawarkan dirinya menjadi Pesuruhjaya Tinggi British bagi negeri Kedah, Perlis, Kelantan dan Terengganu.⁵ Pejabat Tanah Jajahan telah memberikan persetujuan untuk melantik Anderson sebagai Pesuruhjaya Tinggi British bagi Negeri-Negeri Melayu Utara itu.⁶ Perlantikannya sebagai Pesuruhjaya Tinggi British akan membolehkan Anderson mendapat kuasa secara rasmi untuk campur tangan dalam pentadbiran Kedah. Di samping itu Anderson mendapat kuasa untuk membuat perlantikan pegawai-pegawai British bagi menjalankan pentadbiran negeri dan juga mengimplementasikan perundangan British dalam pentadbiran negeri di Kedah.⁷

Anderson telah menunjukkan komitmen yang tinggi untuk meluaskan pengaruh British di Kedah. Sebelum penyerahan Kedah secara rasmi oleh Siam kepada pihak British, Anderson telah bercadang untuk melawat Kedah, Terengganu dan Kelantan.⁸ Tindakan Anderson untuk melawat negeri-negeri tersebut telah mendapat halangan daripada kerajaan Siam. Pihak Siam menyatakan Kedah belum lagi diserahkan secara rasmi kepada pihak British dan masih lagi terdapat wakil kerajaan Siam berkhidmat di bawah Sultan Kedah. Halangan yang diberikan oleh pihak Siam telah menyebabkan Anderson terpaksa menangguhkan cadangan lawatan tersebut.

Selain itu Anderson sendiri hendak hadir ketika menerima kuasa peralihan daripada Siam. Oleh kerana segala pindaan Perjanjian 1909 mesti dibuat sebelum 10 Julai 1909 maka Anderson menjangkakan bahawa tarikh penyerahan Kedah kepada British sudah ditetapkan.⁹ Lantaran itu Anderson mengambil pendirian tegas untuk tidak mahu melengah-lengahkan penyerahan Kedah kepada British. Pejabat Setiausaha Tanah Jajahan British diminta oleh John Anderson untuk memaklumkan tarikh penyerahan perjanjian tersebut bagi membolehkannya membuat persiapan untuk menerima penyerahan Kedah daripada Siam dan juga membolehkannya membuat persediaan bagi menjalankan tugas sebagai Pesuruhjaya Tinggi British untuk negeri Kedah.

Bagi mengelak timbul sebarang halangan maka Anderson telah meminta pihak British di India mengeluarkan arahan kepada G.C. Hart yang merupakan Penasihat Kewangan Siam untuk kerajaan Kedah agar meninggalkan Kedah sebaik sahaja selesai upacara penyerahan Kedah kepada pihak British.¹⁰ Walau bagaimanapun Anderson telah mengubah pendirian untuk tidak mahu menghadiri upacara penyerahan Kedah tersebut. Sebaliknya Anderson telah mengambil keputusan untuk menghantar Penasihat British untuk menerima penyerahan Kedah daripada pihak Siam.¹¹

Perjanjian 1909 yang melibatkan penyerahan Kedah kepada pihak British tidak diterima baik oleh Sultan Abdul Hamid. Firma peguam yang dilantik oleh Sultan Abdul Hamid untuk mengendalikan isu bantahan penyerahan Kedah kepada pihak British berpendirian bahawa walaupun Kedah menghantar bunga emas kepada kerajaan Siam, namun begitu Kedah masih menikmati kedudukannya sebagai negeri yang bebas dan menjalankan pemerintahan sendiri tanpa tunduk kepada arahan pemerintah Siam.¹² Firma peguam menambah lagi hanya imej Kedah sahaja terjejas apabila terpaksa menerima Penasihat Kewangan yang dilantik oleh Siam untuk menasihati Majlis Mesyuarat Negeri dari sudut pengurusan kewangan.

Selain itu firma peguam tersebut menambah lagi Kedah adalah negeri yang berbeza jika dibandingkan dengan Negeri-Negeri Melayu Bersekutu termasuk Johor dari sudut sikap rakyat di negeri Kedah.¹³ Hampir keseluruhan penduduk tetap di Kedah adalah berbangsa Melayu dan berpegang teguh dengan adat resam dan juga pegangan tanah mereka. Secara langsung faktor ini akan menyebabkan penduduk tetap di Kedah tidak mahu menerima kehadiran pihak British dan memihak kepada pemerintahan sultan.

Anderson mengambil pendirian untuk tidak memberi sebarang reaksi terhadap bantahan Kedah. Namun begitu satu kelebihan yang dimiliki oleh Anderson ialah dapat memahami senario politik Kedah sebelum menjalankan tugasnya sebagai Pesuruhjaya Tinggi British untuk negeri Kedah. Anderson dapat memahami Kedah merupakan kawasan yang didominasi oleh Siam dan Perjanjian Burney 1826 mengesahkan pendominasian Siam ke atas negeri Kedah. Di samping itu Anderson mendapati Siam tidak campurtangan dalam hal ehwal pemerintahan dan pentadbiran Kedah sehinggalah perlantikan Penasihat Kewangan untuk menasihati Kedah dari sudut pengurusan kewangan. Tidak ketinggalan juga Anderson dapat memahami Sultan Abdul Hamid dan pemimpin Melayu tempatan tidak mahu Penasihat Kewangan Siam campur tangan dalam hal ehwal pentadbiran negeri.¹⁴ Penasihat Kewangan Siam telah disekat daripada campur tangan secara langsung dalam pentadbiran negeri kecuali hal-hal yang berkaitan dengan kewangan negeri.

Apabila tidak mendapat sebarang maklum balas berkenaan bantahan daripada Anderson selaku Pesuruhjaya Tinggi British maka Sultan Abdul Hamid melalui agennya telah menulis surat kepada Pejabat Tanah Jajahan British. Sultan Abdul Hamid menyatakan bahawa baginda tidak mempertikaikan kesahihan perjanjian yang ditandatangani antara Siam dan British. Sebaliknya baginda berasa kecewa kerana tidak dilibatkan bersama dalam rundingan penyerahan Kedah oleh Siam kepada British.¹⁵ Malahan Sultan Abdul Hamid menyatakan kebimbangan terhadap kedudukannya sebagai pemerintah Kedah. Sultan Abdul Hamid mendapati pihak British tidak memberi sebarang jaminan yang kedudukannya sebagai

pemerintah Kedah tidak dipinggirkan berbanding semasa Kedah berada di bawah pengaruh Siam. Selain itu baginda menegaskan bahawa secara keseluruhannya orang Melayu begitu curiga dengan kehadiran pihak British yang tidak memberi sebarang jaminan tentang kedudukan pemerintah Kedah dan kedudukan agama Islam. Oleh itu rakyat Kedah tidak mempunyai pengetahuan langsung tentang polisi British termasuklah cara pelaksanaannya di Kedah nanti.¹⁶

Justeru Sultan Abdul Hamid berasa bimbang akan kedudukannya sebagai pemerintah akan terjejas. Kebimbangan beliau adalah terhadap rakyat negerinya yang tidak akan memberi penghormatan terhadapnya sebagai pemerintah memandangkan beliau tidak membantah kehadiran pihak British yang mengganggu gugat kedudukannya sebagai pemerintah Kedah dan juga sebagai ketua agama Islam.¹⁷ Anderson pula sedar pengaruh British tidak dapat disebarikan sepenuhnya ke dalam pentadbiran Kedah tanpa melibatkan Sultan Kedah. Anderson mendapati Sultan Abdul Hamid masih mempunyai pengaruh yang besar dalam sistem pentadbiran walaupun pentadbiran negeri dijalankan melalui Majlis Mesyuarat Negeri. Segala keputusan yang dicapai dalam Majlis Mesyuarat Negeri perlu mendapat persetujuan daripada baginda. Jadi Sultan Abdul Hamid mempunyai kata pemutus sama ada menerima atau menolak keputusan yang dicapai dalam Majlis Mesyuarat Negeri.

Keluhan yang dicetuskan oleh Sultan Abdul Hamid telah membuka minda Anderson tentang kedudukan politik Kedah dan juga latar belakang rakyat Kedah. Anderson telah mempunyai perwatakan sebagai *“a sound administrator and a man of exceptional discernment”*.¹⁸ Oleh itu Anderson telah bertindak secara pragmatik dalam usaha untuk meluaskan pengaruh British ke dalam pemerintahan dan pentadbiran Kedah. Melalui pemerhatian, Anderson telah mengkaji sebarang perubahan secara mendadak ke atas sistem pemerintahan dan pentadbiran Kedah akan membawa kesan buruk ke atas kedudukan kuasa British di Kedah nanti. Oleh itu Anderson telah memaklumkan kepada Setiausaha Tanah Jajahan British yang beliau tidak mahu mencadangkan dan mengadakan sebarang perubahan secara mendadak di Kedah selepas penyerahan Kedah oleh Siam kepada British.¹⁹

Pada peringkat permulaan, Anderson mengambil tindakan dengan mendapatkan pengesahan Sultan Kedah terlebih dahulu sebelum mengadakan perubahan dalam pentadbiran Kedah.²⁰ Dalam erti kata lain Anderson mahukan perubahan yang hendak dilaksanakan dalam perluasan pengaruh British tidak akan menimbulkan sebarang keresahan di kalangan rakyat tempatan. Kepercayaan akan timbul di kalangan rakyat bahawa perubahan yang hendak diwujudkan oleh pihak British adalah datang daripada arahan Sultan Kedah.²¹ Jelas di sini tindakan mengekalkan Sultan sebagai pemerintah dalam birokrasi kolonial telah memudahkan pihak British mengadakan perubahan untuk meluaskan pengaruhnya ke dalam pentadbiran negeri. Sesungguhnya pengekalannya Sultan sebagai pemerintah juga membantu pihak British untuk bergerak secara legitimi. ²² Anderson hanya mahukan perubahan diadakan untuk

menggantikan Penasihat Siam kepada Penasihat British. Pertukaran ini amat penting kerana di sinilah peluang utama bagi Anderson menerapkan pengaruh British ke dalam pentadbiran Kedah.

Anderson yakin Penasihat British dapat memainkan peranan penting dalam Majlis Mesyuarat Negeri untuk menerapkan pengaruh British secara evolusi bagi membawa perubahan tanpa menimbulkan sebarang kebimbangan dan syak wasangka di kalangan pemimpin Melayu tempatan yang menganggotai Majlis Mesyuarat Negeri. Bagi mencapai matlamat tersebut, Anderson telah memilih Maxwell sebagai Penasihat British.²³ Dalam pemilihan Maxwell sebagai Penasihat British, Anderson telah menunjukkan kematangan dengan mengambil kira pengalaman bekerja Maxwell dan juga situasi politik Kedah.

Anderson telah memahami senario politik Kedah yang mahukan kuasa pentadbiran dipegang terus oleh pemimpin Melayu tempatan. Di samping itu Anderson juga memahami bahawa pemimpin Melayu tempatan tidak begitu senang dengan kehadiran pihak British di Kedah. Oleh yang demikian Anderson memerlukan seorang Penasihat British yang dapat memahami budaya politik tempatan untuk memudahkan pengaruh British diterapkan dalam pentadbiran negeri. Maxwell sebelum ini pernah memegang pelbagai jawatan di Negeri-Negeri Melayu Bersekutu.²⁴ Secara langsung Maxwell telah mempunyai pengalaman bekerja dalam bidang pentadbiran dan juga memahami budaya politik orang tempatan. Berdasarkan latar belakang Maxwell ini, Anderson menaruh kepercayaan bahawa pengaruh British dapat diterapkan dalam pentadbiran negeri tanpa menimbulkan keresahan dan kebimbangan di kalangan pemimpin Melayu tempatan khususnya di kalangan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri.

Anderson melihat halangan yang akan dihadapi oleh Maxwell apabila berhadapan dengan pemimpin Melayu tempatan dalam menjalankan tugas sebagai Penasihat British. Tugas yang dipikul oleh Maxwell sebagai Penasihat British adalah berat memandangkan pemimpin Melayu tempatan amat curiga dan bimbang dengan kehadiran pihak British di Kedah. Anderson telah memaklumkan kepada Setiausaha Tanah Jajahan British bahawa Maxwell mempunyai tanggungjawab yang berat dalam menjalankan tugasnya sebagai Penasihat British di Kedah.²⁵

Walaupun bagaimanapun Anderson tidak bertolak ansur terhadap Maxwell walaupun terdapat halangan dalam menjalankan tugasnya sebagai Penasihat British. Anderson mahukan Maxwell mendapat pengesahan dalam jawatan dalam tempoh dua belas bulan. Perkara ini bermakna Maxwell perlu menunjukkan komitmen yang tinggi dalam usaha untuk menerapkan pengaruh British dalam pentadbiran negeri. Maxwell juga telah mendapat amaran daripada Anderson yang dia akan ditukarkan ke jawatan lain dalam pentadbiran Negeri-Negeri Melayu Bersekutu jikalau tahap kecekapannya sebagai Penasihat British tidak memuaskan.²⁶ Tindakan Anderson melantik Maxwell tidak menjadi sia-sia.

Maxwell telah mendapat kerjasama daripada Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri menyebabkan Maxwell dapat melaksanakan perubahan dalam dasar pentadbiran negeri dari kaca mata British.

Bagi memenangi hati Sultan Kedah, Anderson cuba menakutkan Sultan Abdul Hamid bahawa pengambilalihan Kedah oleh British daripada Siam tidak akan mendatangkan keburukan kepada Kedah. Anderson percaya bahawa dengan menimbulkan keyakinan maka Sultan Abdul Hamid tidak lagi berasa bimbang dengan kehadiran pihak British di Kedah. Sebaliknya akan menimbulkan keyakinan bahawa kehadiran British lebih mendatangkan kebaikan untuk Kedah. Dalam hal ini Anderson telah campur tangan dalam urusan pembayaran balik pinjaman Kedah kepada pihak British. Pihak British telah membantu Kedah untuk melangsaikan pinjaman yang telah diperolehi daripada Siam. Walau bagaimanapun beban hutang tidak lagi selesai memandangkan Kedah kini berhutang pula kepada pihak British. Pihak British telah mengenakan faedah sebanyak 6% kepada pinjaman Kedah tersebut. Anderson telah mendapati kadar faedah 6% adalah terlalu tinggi dan merupakan satu bebanan untuk Kedah membuat pembayaran hutang tersebut. Jadi Anderson memohon agar pihak British di London mengurangkan kadar faedah daripada 6% kepada 4%.²⁷ Pihak British di London telah bersetuju untuk mengurangkan kadar faedah tersebut. Situasi ini telah menggembirakan Sultan Abdul Hamid dan baginda menghargai peranan Anderson.²⁸ Bagi Anderson pula ia merupakan satu kemenangan buat dirinya untuk mengubah persepsi Sultan Abdul Hamid terhadap kehadiran pihak British di Kedah.

Di samping itu usaha Anderson untuk mengurangkan kadar faedah pinjaman Kedah ada kaitan dengan sikap keprihatinan Anderson untuk menjalankan pembangunan di Kedah. Apabila kadar faedah diturunkan, Kedah mempunyai kewangan yang lebih dan mencukupi untuk menjalankan pembangunan negeri. Oleh itu Anderson telah meminta Sultan Abdul Hamid menggunakan kewangan yang lebih itu untuk membuat jalan raya dan menyediakan kemudahan asas yang lain.²⁹ Anderson percaya melalui kaedah ini sudah tentu rakyat Kedah menikmati banyak keuntungan melalui pembangunan yang bakal dijalankan nanti.

Sikap keprihatinan Anderson terhadap Kedah sekali lagi jelas dilihat dalam isu penghapusan sistem kerah. Majlis Mesyuarat Negeri telah mengambil keputusan untuk menghapuskan pelaksanaan sistem kerah. Oleh itu Majlis Mesyuarat Negeri telah mencadangkan supaya tuan tanah dikenakan cukai bagi menggantikan sistem kerah.³⁰ Sultan Abdul Hamid tidak dapat memberikan kelulusan segera terhadap keputusan yang dipersetujui oleh ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri itu. Baginda mendapati persetujuannya untuk menghapuskan sistem kerah akan menimbulkan ketegangan di kalangan orang Cina yang mengusahakan sektor perlombongan dan perladangan. Kedah juga bergantung kepada sistem kerah untuk menjalankan aktiviti perlombongan dan perladangan.

Bagi mengelakkan tercetusnya ketegangan di kalangan orang Cina maka Sultan Abdul Hamid telah meminta bantuan keselamatan daripada Anderson untuk membolehkannya memberi kelulusan dalam menghapuskan sistem kerah. Anderson telah bersetuju untuk menghantar sepasukan sepai bagi memudahkan Sultan Abdul Hamid mengawal keadaan keselamatan sesudah memberi kelulusan itu.³¹ Anderson telah menggunakan kesempatan yang sedia ada untuk membuktikan kehadiran pihak British di Kedah memang mendatangkan keuntungan kepada Kedah.

Walau bagaimanapun rasa ketidakpuashatian terhadap pihak British timbul semula apabila Sultan Abdul Hamid mempertikaikan pengubahsuaian sempadan Kedah yang telah dibuat semasa Perjanjian 1909.³² Akibatnya Kedah telah kehilangan kawasan Setul dan Pattani. Baginda mahu mendapatkan kembali semula kawasan milik Kedah yang diserahkan kepada Siam.³³ Semasa Anderson melakukan kunjungan ke Kedah, baginda menyuarakan rasa kekecewaan terhadap tindakan Siam yang tidak pernah merujuk kepadanya semasa membuat pengubahsuaian sempadan. Sultan Abdul Hamid memaklumkan kepada Anderson yang beliau tidak bersetuju dengan tindakan Siam yang mengubahsui sempadan Kedah tanpa melibatkan perbincangan dengan kerajaan Kedah.³⁴

Anderson telah mengambil sikap berlembut dengan Sultan Abdul Hamid kerana pihak British telah mendapat keuntungan dalam pengubahsuaian sempadan Kedah tersebut. Pihak Siam telah melepaskan pegangan Kedah, Perlis, Kelantan dan Terengganu kepada British.³⁵ Anderson telah mempengaruhi baginda dengan membuktikan pengubahsuaian sempadan memang membawa keuntungan kepada Kedah. Anderson telah menarik perhatian Sultan Abdul Hamid terhadap dua perkara yang telah membawa keuntungan kepada Kedah. Pertama, Siam telah menyerahkan telegraf, telefon dan pejabat pos kepada pentadbiran Kedah. Anderson telah mempengaruhi Sultan Abdul Hamid dengan menyatakan penyerahan tersebut adalah datang daripada usaha pihak British yang menekankan telegraf, telefon dan pejabat pos adalah hak kerajaan Kedah. Oleh itu Siam telah bersetuju untuk menyerahkan kepada Kedah sebagai tanda persahabatan.

Kedua, pihak British melalui Negeri-Negeri Melayu Bersekutu telah mengambil alih hutang Kedah yang perlu dibayar kepada Siam. Kerajaan Kedah hanya perlu membayar balik kepada Negeri-negeri Melayu Bersekutu dengan kadar faedah 4% berbanding dengan 6% sebelum ini. Penjelasan Anderson dengan menggunakan pendekatan psikologi telah dapat mempengaruhi Sultan Abdul Hamid dan akhirnya dapat mengurangkan ketegangan. Tengku Mahmud, Presiden Majlis Mesyuarat Negeri yang hadir dalam pertemuan antara Sultan Kedah dengan Anderson turut memberikan reaksi positif terhadap penjelasan Anderson dari sudut kelebihan yang diperolehi oleh Kedah.

Pada peringkat awal lagi, dalam usaha perluasan pengaruh British di Kedah, Anderson telah mempunyai cita-cita untuk menarik Kedah menyertai Negeri-Negeri Melayu Bersekutu. Pembentukan Negeri-Negeri Melayu Bersekutu merupakan salah satu cara pihak British meluaskan pengaruhnya ke dalam bidang pentadbiran negeri. Walau bagaimanapun Anderson menghadapi halangan untuk mencapai cita-citanya itu. Anderson menyedari bahawa Kedah merupakan sebuah negeri yang mempunyai sistem pentadbiran negeri yang tersusun dan sistematik yang dijalankan oleh pemimpin Melayu tempatan. Di samping itu Anderson juga mendapati orang Melayu tempatan mempunyai kebolehan untuk menjalankan pentadbiran tanpa bergantung kepada orang lain.³⁶ Sekiranya Kedah dibawa masuk ke dalam Negeri-Negeri Melayu Bersekutu sudah pasti perjalanan pentadbiran negeri akan diletakkan di bawah perhatian pegawai-pegawai British.³⁷ Situasi ini membimbangkan pihak Kedah kerana orang Melayu tempatan akan hilang kuasa dalam pentadbiran negeri. Oleh itu Kedah enggan menyertai Negeri-Negeri Melayu Bersekutu.

Anderson pula tidak mempunyai niat untuk menggantikan orang Melayu tempatan dengan pegawai-pegawai British. Bagi Anderson, jikalau perkara itu berlaku akan menunjukkan sikap ketidakjujurannya dan ianya tidak patut dilakukan semata-mata untuk memberi laluan kepada pegawai British mendominasi pentadbiran negeri. Anderson lebih menjurus ke arah mendapatkan sokongan orang Melayu tempatan kepada kehadiran pihak British di Kedah. Oleh itu Anderson menumpukan perhatian untuk memberikan pendidikan dan juga melatih orang Melayu tempatan untuk menjalankan pentadbiran mereka sendiri.³⁸ Anderson telah memberi laluan kepada anak Melayu tempatan yang berjaya dalam pendidikan untuk ditempatkan di Maktab Melayu Kuala Kangsar dengan harapan anak Melayu tempatan tersebut boleh memegang jawatan dalam pentadbiran negeri khususnya di Negeri-Negeri Melayu Bersekutu. Anderson telah bersikap tegas untuk tidak mahu membuat sebarang percubaan bagi memberi tekanan ke atas Kedah supaya menyertai Negeri-Negeri Melayu Bersekutu.

Dalam meluaskan pengaruh British di Kedah, Anderson telah bertindak sebagai pemberi kata pemutus dalam isu yang melibatkan pentadbiran negeri. Keputusan yang dibuat oleh Anderson adalah muktamad dan tidak dicabar oleh Sultan Abdul Hamid dan Majlis Mesyuarat Negeri. Situasi ini dapat dibuktikan semasa Anderson menghadapi tentangan daripada Tengku Mahmud yang merupakan Presiden Majlis Mesyuarat Negeri dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri. Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri telah menunjukkan reaksi kemarahan terhadap Penasihat British iaitu Maxwell apabila Maxwell tidak bertindak mengikut keputusan yang dibuat dalam Majlis Mesyuarat Negeri. Sebagai contohnya pembayaran elaun sebanyak seratus lima puluh ringgit setiap bulan kepada anak Sultan Kedah yang telah mencapai umur 15 tahun. Elaun ini adalah perbelanjaan tambahan kepada aktiviti pembelajaran anak-anak Sultan telah menjadi salah satu isu antara Penasihat British dengan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri.³⁹

Maxwell telah membantah tindakan Majlis Mesyuarat Negeri untuk meneruskan pembayaran elaun tersebut kepada anak Sultan Kedah. Tindakan protes Maxwell ini bertentangan dengan tindakan bekas Penasihat Kedah, iaitu G.C.Hart yang tidak menentang keputusan majoriti ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri.⁴⁰ Maxwell menyatakan elaun tersebut tidak sepatutnya diberikan kepada anak Sultan Kedah memandangkan segala perbelanjaan mereka ditanggung oleh kerajaan negeri. Oleh itu Maxwell mencadangkan adalah lebih baik perkara itu dirujuk kepada Anderson.⁴¹ Tengku Mahmud selaku Presiden Majlis Mesyuarat Negeri telah menulis surat kepada Anderson untuk mendapatkan penjelasan tentang isu tersebut. Anderson menjelaskan perbelanjaan sekolah untuk anak sultan adalah ditanggung oleh pentadbiran negeri manakala untuk perbelanjaan peribadi adalah dibayar melalui elaun kerabat Diraja.⁴² Penjelasan Anderson ini tidak menyenangkan Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri menganggap ia memihak kepada Maxwell.

Pada masa yang sama timbul isu lain yang merenggangkan lagi hubungan Maxwell dengan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri. Maxwell telah mengeluarkan arahan kepada Tengku Mahmud bahawa segala urusan surat-menyurat Kedah yang dihantar kepada Pesuruhjaya Tinggi British mestilah melalui Residen-Jeneral Negeri-Negeri Melayu Bersekutu kerana Residen-Jeneral ingin tahu perkembangan yang berlaku di Kedah.⁴³ Tengku Mahmud membantah sekeras-kerasnya tindakan Maxwell tersebut dan menyatakan Kedah bukanlah negeri yang telah menyertai Negeri-Negeri Melayu Bersekutu.⁴⁴ Selain itu langkah Maxwell yang menetapkan surat-menyurat perlu dibuat dalam bahasa Inggeris dan minit mesyuarat Majlis Mesyuarat Negeri perlu dirujuk kepada Penasihat British sebelum dibawa untuk perhatian Tengku Mahmud juga mendatangkan rasa ketidakpuasan hati di kalangan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri.

Tengku Mahmud juga telah menyuarakan rasa ketidakpuasan hati beliau terhadap tindakan Maxwell yang memberi arahan dan nasihat kepada jabatan-jabatan kerajaan tanpa mendapatkan persetujuan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri memandangkan ia merupakan tugas Majlis Mesyuarat Negeri. Kekecewaan dapat dilihat apabila Tengku Mahmud menyatakan;

*....It is placing myself and other member of the State Council in a flase if not undignified position when we see that things like these have been done without our knowledge or consent however beneficial they may be.*⁴⁵

Oleh itu Tengku Mahmud mahukan Maxwell mengundurkan diri daripada jawatan Penasihat British. Maxwell pula menyatakan bahawa adalah menjadi tugasnya untuk mengawasi perjalanan jabatan-jabatan pentadbiran negeri dan menjadi kelaziman ketua jabatan bertemu dengannya untuk mendapatkan nasihat kerana ia melibatkan pentadbiran negeri.⁴⁶ Maxwell tidak mengikut jejak langkah

Penasihat British Siam iaitu G.C Hart yang tidak membantah sebarang keputusan yang dicapai dalam Majlis Mesyuarat Negeri.⁴⁷ Sebaliknya Maxwell telah mengambil tindakan untuk meminta pandangan dan keputusan daripada Pesuruhjaya Tinggi jikalau dia tidak bersetuju dengan ahli Majlis Mesyuarat Negeri. Tindakan ini tidak disukai oleh Tengku Mahmud yang merasakan pihak British mula mencabar kedudukan pemimpin Melayu tempatan.

Maxwell yang dilantik sebagai Penasihat British belum lagi disahkan dalam jawatan dan bergantung kepada kecekapannya dalam menjalankan tugas sebagai Penasihat British. Apabila Anderson meminta Majlis Mesyuarat Negeri untuk menyokong pengesahan Maxwell dalam jawatannya, Tengku Mahmud enggan memenuhi permintaan Anderson.⁴⁸ Sebaliknya Tengku Mahmud meminta Anderson menggantikan Maxwell dengan pegawai lain yang boleh menjalankan tugas sebagai Penasihat British dan juga boleh menjalankan tugas dengan harmoni.⁴⁹ Di samping itu Tengku Mahmud dan ahli Majlis Mesyuarat Negeri telah sebulat suara meletakkan jawatan jikalau Maxwell masih menjadi Penasihat British.⁵⁰

Anderson telah bersikap tegas dalam menghadapi isu ini. Anderson tidak mahu menyokong tindakan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri kerana ia akan memberi kuasa yang lebih kepada Majlis Mesyuarat Negeri yang didominasi oleh pembesar Melayu.⁵¹ Anderson tidak mahu menggantikan Maxwell dengan pegawai British yang lain memandangkan Maxwell dilantik berdasarkan kelayakan dan pengalaman. Anderson percaya tuduhan ke atas Maxwell adalah tidak munasabah berdasarkan kepada keperibadian Maxwell. Oleh itu Anderson mendapati tidak ada alasan untuknya mendesak Maxwell melepaskan jawatan Penasihat British tanpa merujuk kepada Pejabat Tanah Jajahan British di London. Walaupun bersikap tegas dalam hal ini, Anderson telah mengambil inisiatif untuk mengadakan rundingan dengan Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri untuk mengelakkan masalah menjadi berlarutan. Namun begitu ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri tidak mahu berganjak daripada keputusan asal mereka.

Bagi menyelesaikan masalah tersebut, Sultan Abdul Hamid menjadi sasaran bagi Anderson memandangkan baginda mempunyai kata pemutus terhadap keputusan yang diambil oleh Majlis Mesyuarat Negeri. Bagi Anderson, Sultan Abdul Hamid merupakan orang yang bertanggungjawab mengawasi perjalanan pentadbiran negeri berlandaskan pada Perjanjian 1909. Oleh itu Anderson meminta baginda untuk mengambil tindakan yang konkrit untuk menyelesaikan masalah tersebut agar dapat meneruskan pentadbiran negeri dan memberi perakuan akan menyokong segala tindakan yang diambil oleh Sultan Abdul Hamid.⁵²

Sultan Abdul Hamid menyakinkan Anderson bahawa tindakan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri adalah untuk sementara waktu sahaja. Baginda menyatakan bahawa situasi tersebut dapat dielakkan sekiranya ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri memaklumkan tindakan dan keputusan mereka kepada Maxwell. Tambahan lagi Baginda memberi alasan masalah kesihatannya menyebabkan beliau tidak dapat memberi tumpuan terhadap perjalanan harian pentadbiran negeri.⁵³ Anderson tetap bertegas bahawa dia bergantung kepada Sultan Abdul Hamid untuk membuat keputusan bagi mengelakkan gangguan terhadap perjalanan pentadbiran negeri. Sultan Abdul Hamid tidak memihak kepada keputusan yang diambil oleh ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri dan sebaliknya masih mengekalkan ketaatsetiaannya kepada pihak British.⁵⁴ Tindakan ini disebabkan Sultan Abdul Hamid telah melihat kuasa menjalankan pentadbiran negeri kini terletak di tangan Pesuruhjaya Tinggi British dan juga Penasihat British. Sultan Abdul Hamid mendesak ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri menarik balik keputusan mereka dan kembali bertugas semula. Namun begitu mereka enggan menghormati desakan baginda memandangkan mereka beranggapan Sultan Abdul Hamid lebih memihak kepada Pesuruhjaya Tinggi British. Sultan Abdul Hamid juga menghadapi masalah untuk mencari pengganti lain untuk mengambil alih jawatan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri itu.

Anderson masih tidak berputus asa untuk menyelesaikan masalah tersebut dan sebaliknya telah mengadakan pertemuan dengan Tengku Mahmud. Anderson telah meminta Tengku Mahmud untuk menghormati hasrat Sultan Abdul Hamid dan meneruskan tugasnya sehingga satu keputusan dicapai tentang kedudukan Maxwell.⁵⁵ Tengku Mahmud tidak mahu berganjak daripada tindakan untuk meletakkan jawatan. Pada masa itu juga Sultan Abdul Hamid telah memaklumkan kepada Anderson bahawa beliau telah gagal memujuk ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri menarik diri daripada meletakkan jawatan. Namun begitu baginda memberi jaminan bahawa beliau mampu meneruskan perjalanan pentadbiran negeri tanpa kehadiran ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri.

Anderson berasa tercabar dengan tindakan Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri. Pada pandangan Anderson, Maxwell tidak boleh diminta meletakkan jawatan memandangkan rekod kecemerlangannya sebagai Penasihat British.⁵⁶ Anderson pun tidak mahu bertolak ansur dengan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri untuk menggantikan Maxwell kerana ini akan menunjukkan pihak British telah tunduk kepada tekanan pentadbiran negeri. Secara tidak langsung perluasan pengaruh British dalam pentadbiran negeri akan terjejas. Walau bagaimanapun Anderson masih memerlukan Majlis Mesyuarat Negeri sebagai satu platform untuk meluaskan pengaruh British di Kedah.

Anderson terpaksa menggunakan ugutan untuk menyelesaikan isu tersebut. Melalui *Edict 1905* telah ditubuhkan Majlis Mesyuarat Negeri yang bertindak sebagai satu badan menjalankan pentadbiran

negeri. Anderson memaklumkan kepada Sultan Abdul Hamid bahawa dia akan menggantung *Edict 1905* dan sebaliknya baginda secara sendirinya menjalankan pentadbiran negeri dengan bantuan Maxwell dan golongan lain yang masih percaya kepada peranan dan kedudukan kuasa British di Kedah.⁵⁷ Maxwell pula mencadangkan kepada Anderson supaya melantik Penasihat British sebagai Naib Presiden Majlis Mesyuarat Negeri. Walau bagaimanapun isu ini tamat dengan campur tangan Anderson yang terpaksa menggunakan ugutan untuk menggantung *Edict* akibat keengganan Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri menerima Maxwell sebagai Penasihat British.⁵⁸

Tindakan Anderson untuk menggantung *Edict 1905* memberikan tamparan kepada Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri kerana ia akan meniadakan kuasa orang Melayu tempatan untuk melibatkan diri dalam pentadbiran negeri. Secara langsung ia membawa ancaman kepada kedudukan politik Kedah yang dipegang oleh orang Melayu tempatan. Tengku Mahmud dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri menamatkan perbalahan dan kembali semula untuk bertugas.⁵⁹ Anderson menambah bahawa dia tidak mempunyai sebarang pegawai British yang layak untuk menjalankan tanggungjawab sebagai Penasihat British Kedah melainkan Maxwell.⁶⁰ Oleh itu Anderson mencadangkan kerajaan Kedah mengesahkan Maxwell dalam jawatannya dengan memberikan gaji sebanyak \$1200 setahun dan elaun keraian sebanyak \$120 setahun. Cadangan Anderson ini diterima oleh Sultan Abdul Hamid dan ahli-ahli Majlis Mesyuarat Negeri.⁶¹

Penglibatan Anderson dalam pentadbiran negeri juga dapat dilihat apabila Majlis Mesyuarat Negeri dan Sultan Abdul Hamid terpaksa merujuk kepada Anderson untuk menambahkan jumlah keahlian dalam Majlis Mesyuarat Negeri. Dua orang ahli Majlis Mesyuarat Negeri telah bersara menyebabkan berlaku kekosongan jawatan. Sultan Abdul Hamid telah meminta Anderson supaya melantik anaknya Tengku Ibrahim untuk menjadi ahli Majlis Mesyuarat Negeri.⁶² Sepatutnya Sultan Abdul Hamid mempunyai kuasa untuk membuat perlantikan ahli Majlis Mesyuarat Negeri tetapi tidak dapat berbuat demikian memandangkan Anderson mempunyai kata pemutus dalam soal perlantikan tersebut. Anderson telah berbincang dengan Maxwell selaku Penasihat British dan merasakan keputusan untuk melantik Tengku Ibrahim merupakan tindakan yang bijak memandangkan Tengku Ibrahim merupakan orang yang bakal menggantikan Sultan Kedah. Dengan itu Tengku Ibrahim telah dilantik sebagai ahli Majlis Mesyuarat Negeri.

Peranan Anderson tersebut telah membuktikan Pesuruhjaya Tinggi British mempunyai kata pemutus dalam pentadbiran negeri dalam usaha untuk meluaskan pengaruh British ke dalam birokrasi kolonial. Walaupun mempunyai kata pemutus, Anderson tidak menjadikannya sebagai kuasa mutlak untuk menentukan hala tuju politik Kedah. Pemahaman tentang politik Kedah telah menyebabkan Anderson mengamalkan sikap diplomasi, keprihatinan dan tegas dalam mencari penyelesaian terhadap masalah yang timbul kecuali tidak mencapai kata sepakat di kalangan pemimpin Melayu tempatan.

Kesimpulan

Pesuruhjaya Tinggi British telah mengambil peranan secara aktif dalam memastikan pengaruh British dapat diperkukuhkan dalam pentadbiran Kedah. Pesuruhjaya Tinggi British telah meletakkan pengaruh mereka melalui hubungan rapat dengan sultan dan juga para pembesar tempatan. Melalui hubungan tersebut Pesuruhjaya Tinggi British telah memainkan peranan besar dalam memastikan kedudukan British di Kedah diiktiraf oleh sultan dan pembesar tempatan. Pesuruhjaya Tinggi British yang telah memahami budaya politik tempatan telah memastikan sultan dan pembesar tempatan bergantung kepada pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British dalam menjalankan pentadbiran negeri. Walaupun terdapat Penasihat British Kedah untuk menasihati sultan dan pembesar tempatan namun Pesuruhjaya Tinggi British telah memastikan pengaruh mereka menjadi lebih dominan dalam kalangan sultan dan pembesar tempatan. Justeru peranan dan pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British menyebabkan Penasihat British Kedah dapat menjalankan tugasnya tanpa menghadapi tentangan kuat daripada sultan dan pembesar tempatan. Peranan dan pengaruh Pesuruhjaya Tinggi British telah menyebabkan kedudukan British di Kedah telah diperkukuhkan dalam pemerintahan dan pentadbiran Kedah.

1. Chai Hon Chai, **The Development of British Malaya, 1896-1909**, Kuala Lumpur: Oxford University Press, 1967, m.s. 4.
2. Robbert Heussler. **British Rule In Malaya. The Malayan Civil Service and Its Predecessors, 1867-1942**, Oxford, England : Clio Press, 1981, m.s. 107.
3. E. Sadkha, **The Protected Malay States**, Kuala Lumpur: Penerbit University Malaya, 1968, m.s. 148.
4. **Ibid**, m.s.147.
5. **CO 273/350** Anderson To Colonial Office 27 May, 1909.

Nota Hujung

6. **CO 273/354** Anglo Siam Treaty Siamese Confidential 5 July 1909.
7. **CO 273/354** Anglo Siam Treaty Siamese Confidential July 1909.
8. **CO 273/354** Becket To Sir E. Grey 4 July 1909.

Syarat kedua ialah penyerahan Kedah akan berlaku dalam masa 30 hari selepas tarikh pengubahsuaian iaitu 9 Julai 1909.
9. **CO 273/350** The High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary of State for the Colonies 17 July, 1909.
10. **CO 273/350** The Governor of the Straits Settlements to the Secretary of State for the Colonies 27 May, 1909.
11. **CO 273/350** The High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary of State for the Colonies 2 July 1909.
12. **CO 273/355** Allen to Asquith 20th March 1909.
13. **Ibid.**
14. **CO 273/355** Anderson to Colonial Office 20th April 1909.
15. **CO 273/356** Agent of His Highness Sultan Kedah to Colonial Office 2 June 1909.

16. **Ibid.**
17. **Ibid.**
18. Walter Makepeace, Gilbert E. Brooke, Roland St.J. Braddell, ***One Hundred Years of Singapore***, 2 Volume, London, 1921, m.s 136.
19. **Co 273/350** High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary of the State for the Colonies 23 June 1909.
20. **Ibid.**
21. Dalam melaksanakan birokrasi kolonial, pihak British telah mengambil pendekatan untuk mengamalkan pemerintahan tidak langsung (*indirect rule*). Oleh itu pihak British telah mengekalkan institusi pemerintahan tradisional untuk mengawal dan menjalankan pentadbiran negeri.

Lihat Shahrudin Maaruf, **Malay Ideas on Development: From Feudal Lord to Capitalist**, Singapore: Times Book International, 1988, m.s. 44.
22. Chandrasekaran Pillay, "Protection of The Malay Community: A Study of UMNO's Position and Opposition Attitudes", Tesis Master, Universiti Sains Malaysia, 1974, m.s 3.
23. **CO273/350** The High Commissioner of the Federated Malay State to Maxwell

10 July 1909.
24. **CO 273/355** John Anderson to Colonial Office 20 April 1909.

25. **CO 273/350** The High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary of State of the Colonies 14 July 1909.
26. **CO 273/350** The High Commissioner of the Federated Malay State to Maxwell 10 July 1909.
27. **CO 273/350** Anderson to Colonial Office 17 July 1909.
28. **CO 270/351** Sultan Kedah to Anderson 26 August 1909.
29. **CO 273/351** Anderson to Sultan of Kedah 15 September 1909.
30. **CO 273/351** Sultan Kedah to High Commissioner 16 September 1909.
31. **CO 273/351** High Commissioner to Sultan of Kedah 16 September 1909.
32. **CO 273/350** Anderson to Colonial Office 3 August 1909.
33. **CO 273/350** Sultan Kedah to Anderson 7 August 1909.
34. **CO 273/350** Anderson to Colonial Office 25 August 1909.
35. **Ibid.**

36. **CO 273/351** Anderson to Colonial Office 1 September 1909.
37. Anderson melihat masalah yang timbul melalui peranan Federal Council yang terdapat dalam Negeri-Negeri Melayu Bersekutu. Dalam Federal Council tersebut mengandungi ahli-ahli tak rasmi yang terdiri daripada bangsa Cina dan Eropah. Pada pandangan Anderson, situasi ini sudah tentu membezakan keadaan yang terdapat di Kedah. Anderson juga mendapati ahli Federal Council tidak ada pengalaman tentang pentadbiran Kedah.
38. **CO 273/351** Anderson to Colonial Office 1 September 1909.
39. **CO 273/351** Anderson to Colonial Office 9 June 1910.
40. **CO 273/361** The High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary of State for the Colonies, 7 June 1910.
41. **Ibid.**
42. **CO 273/351** Anderson to Colonial Office 9 June 1910.
43. **CO 273/360** Letter addressed by President of the Kedah State Council to the High Commissioner 19th December 1909.
44. **CO 273/361** Tengku Mahmud to Anderson 20th May 1910 in Anderson in Colonial Office 7 June 1910.
45. **CO 273/361** Tengku Mahmud to Maxwell 20 May 1910.

46. **CO 273/361** Maxwell to Tengku Mahmud 23 May 1910
47. **CO 273/361** Tengku Mahmud kepada Pesuruhjaya Tinggi John Anderson, 1 Jun 1910.
48. **CO 273/316** Anderson to Tengku Mahmud 22 April 1910.
49. **CO 273/361** Tengku Mahmud to Anderson 20th May 1910 in Anderson to Colonial Office 7 June 1910.
50. **CO 273/361** Anderson to Colonial Office 9 June 1910.
51. Mohd Isa Othman, "Majlis Mesyuarat Negeri Kedah: Cabaran Politik dan Pentadbiran Dalam Konteks Kesetiaan dan Kenegerian, 1909-1941" dalam Mahani Musa dan Tan Liok Ee (Peny.), **Sorotan Terpilih Dalam Sejarah Malaysia**, Pulau Pinang: Universiti Sains Malaysia, 2000, m.s.97.
52. **CO 273/361** Letter from High Commissioner to His Highness the Sultan Kedah 7 June 1910 in Anderson to Colonial Office 9 June 1910.
53. **CO 273/361** The High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary State for the Colonies, 7 June 1910.
54. **CO 273/363** Anderson to Colonial Office 25 October 1910.

55. **CO 273/361** Anderson to Colonial Office 9 June 1910.
56. **Ibid.**
57. **CO 273/361** The High Commissioner of the Federated Malay States to the Secretary of State for the Colonies 7 June 1910.
58. **CO 273/361** Maxwell to Tengku Mahmud 23 May 1910.
59. **CO 273/361** Telegram from the High Commissioner for the Federated Malay States to the Secretary of State for the Colonies 10 June 1910.
60. **CO 273/316** Anderson to Tengku Mahmud 22 April 1910.
61. **CO 273/372** Anderson to Colonial Office 30 January 1911.
62. **CO 273/372** Anderson to Colonial Office 1 February 1911.